

سبقت‌گذاشتن

دستورالعمل برگزاری

بیستمین دوره آزمون سراسری قرآن و عترت

مرکز عالی قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
با همکاری ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها

سال ۱۴۰۵

مقدمه:

رویدادهای ملی قرآن و عترت یکی از اقدامات راهبردی برای توسعه فرهنگ قرآنی در کشور و ایجاد زمینه به منظور ارتباط و انس بیشتر آحاد جامعه با مفاهیم عمیق قرآن کریم و آموزه های اهل بیت (علیهم السلام) به شمار می آید. در همین راستا با توجه به تجربه موفق برگزاری آزمون های سراسری قرآن و عترت در سالیان گذشته (تا سال ۱۳۹۸ نوزده دوره آن برگزار گردید) و استقبال گسترده و مشارکت فعال قرآن آموزان و مؤسسات قرآنی در این رویداد بزرگ ملی؛ تصمیم بر آن شد تا «بیستمین دوره آزمون سراسری قرآن و عترت» با همکاری ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ها در سال جاری برگزار گردد. همچنین در راستای عمل به توصیه امام شهید امت (قدس الله نفسه الزکیه) و در شرایط کنونی کشور، ترویج «حفظ و مفاهیم سوره مبارکه فتح» به عنوان «کارویژه» آزمون سال جاری در نظر گرفته شده است. بدیهی است اجرای باشکوه و شایسته این رویداد قرآنی، اهتمام و برنامه ریزی ویژه ای را از سوی ادارات کل استان ها، مؤسسات و مربیان قرآنی جهت مشارکت هر چه بیشتر آحاد جامعه به ویژه قرآن دوستان می طلبد.

۱- اهداف آزمون:

- ۱-۱- انسجام بخشی، هدایت و جهت دهی محتوایی فعالیت آموزشی مؤسسات و مراکز قرآنی مردمی کشور
- ۲-۱- سنجش و ارزیابی کمی و کیفی عملکرد آموزشی مؤسسات و مراکز قرآنی کشور
- ۳-۱- ایجاد انگیزه در میان عموم جامعه به ویژه نوجوانان و جوانان برای فراگیری معارف قرآن و عترت
- ۴-۱- شناسایی و معرفی نخبگان و استعداد های درخشان قرآنی به ویژه در گروه سنی نوجوانان و جوانان

۲- سرفصل های محتوایی و رشته های آزمون:

آزمون سراسری قرآن و عترت در ۴ سرفصل محتوایی و در قالب ۱۴ رشته امتحانی کتبی و ۱۲ رشته الکترونیکی به شرح ذیل برگزار می شود:

الف) کارویژه آزمون: رشته «حفظ و مفاهیم سوره مبارکه فتح»، به عنوان کارویژه این دوره از آزمون انتخاب گردیده است که به صورت کتبی برگزار می گردد.

ب) حفظ و مفاهیم قرآن کریم: این سرفصل شامل ۱۲ رشته حفظ و مفاهیم اجزاء مختلف قرآن کریم به همراه رشته «حفظ و مفاهیم سوره پرفضیلت قرآن»، مجموعاً ۱۳ رشته است که به صورت کتبی برگزار می گردد.

ج) معارف قرآن و اهل بیت (علیهم السلام): به منظور ترویج معارف و مفاهیم ناب و زندگی ساز قرآن و عترت، مجموعاً ۷ رشته برای این سرفصل منظور شده است که به صورت الکترونیکی برگزار می گردد.

د) مهارت های تبلیغی و ترویجی «فصل تعالی»:

این سرفصل برای نخستین بار در آزمون سراسری قرآن و عترت و با توجه به مأموریت و رویکرد ویژه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت توسعه آموزش های تبلیغی و ترویجی قرآنی برای علاقه مندان این حوزه، در ۵ رشته و به صورت الکترونیکی برگزار می شود.

جدول عناوین رشته ها، منابع و جوایز آزمون

سرفصل	نحوه برگزاری	رتبه	رشته	منبع آموزشی	جایزه قرآن آموزان	هزینه ثبت نام
کارویژه آزمون (۱ رشته)	صورت کتبی	۱	حفظ و مفاهیم «سوره مبارکه فتح»	مصحف شریف به همراه کتاب تفسیر سوره فتح نوشته استاد محسن قرائتی	۱/۰۰۰ جایزه نقدی به مبلغ ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به نفقات برتر	۵۰ هزار تومان
		۲	حفظ و مفاهیم سوره پرفضیلت: واقعه - یس - جمعه - فتح - ملک - الرحمن (معادل یک جزء قرآن کریم)	مصحف شریف با ترجمه های متداول	مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال به تمامی قرآن آموزان قبول شده؛ به ازاء هر «جزء جدید»	۱۰۰ هزار تومان
		۳	حفظ و مفاهیم جزء ۳۰ قرآن کریم			
		۴	حفظ و مفاهیم جزء اول قرآن کریم			
		۵	حفظ و مفاهیم جزء ۲ قرآن کریم			
		۶	حفظ و مفاهیم جزء ۳ قرآن کریم			
		۷	حفظ و مفاهیم جزء ۴ قرآن کریم			
		۸	حفظ و مفاهیم جزء ۵ قرآن کریم			
		۹	حفظ و مفاهیم جزء ۷ قرآن کریم			
		۱۰	حفظ و مفاهیم جزء ۱۰ قرآن کریم			
		۱۱	حفظ و مفاهیم جزء ۱۵ قرآن کریم			
		۱۲	حفظ و مفاهیم جزء ۲۰ قرآن کریم			
		۱۳	حفظ و مفاهیم جزء ۲۵ قرآن کریم			
		۱۴	حفظ و مفاهیم کل قرآن کریم			
معارف قرآن و اهل بیت علیهم السلام (۷ رشته)	صورت الکترونیکی	۱۵	اندیشه قرآنی رهبر شهید (۱)	کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» (دو فصل اول: ایمان و توحید)	۱۰۰۰ جایزه نقدی به مبلغ ۱۰/۰۰۰/۰۰ ریال به نفقات برتر	۵۰ هزار تومان
		۱۶	اندیشه قرآنی رهبر شهید (۲)	کتاب «انسان ۲۵۰ ساله»		
		۱۷	زندگی با آیه ها	کتاب «تبیین و حفظ ۱۱۰ آیه آشنا و زندگی ساز»		
		۱۸	تدبر در قرآن کریم (سوره های انشقاق تا ناس)	کتاب استاد محمدحسین الهی زاده و یا استاد علی صبحی		
		۱۹	حفظ و مفاهیم نهج البلاغه	کتاب «زندگی با حکمت ها»		
		۲۰	معارف صحیفه سجادیه	کتاب «آشنایی با صحیفه سجادیه» تألیف استاد جواد محدثی		
		۲۱	معارف مهدوی	کتاب «نگین آفرینش» جلد اول تألیف محمد امین بالادستان و محمد مهدی حائری پور		
مهارت های تبلیغی و ترویجی «فصل تعالی» (۵ رشته)	تولید و ارائه محصول با اثر قرآنی	۲۲	قرآن و هوش مصنوعی	جهت ثبت نام و دریافت لینک محتوای آموزشی این رشته ها به سامانه حمد (qia.ir) مراجعه نمایید	کمک هزینه تولید برای آثار قرآنی واجد شرایط	۱۰۰ هزار تومان
		۲۳	کنشگری قرآنی در فضای مجازی			
		۲۴	قصه گویی برای کودکان			
		۲۵	داستان نویسی قرآنی			
		۲۶	تولید محتوای چند رسانه ای قرآنی			

❖ جهت مشاهده و تهیه منابع آزمون می توانید به درگاه سامانه حمد به نشانی qia.ir مراجعه نمایید.

۳- زمان ثبت نام و برگزاری آزمون:

- ۳-۱- آزمون کتبی در روز پنجشنبه ۲۸ آبان ماه برگزار می گردد.
- ۳-۲- زمان ثبت نام شرکت در آزمون از روز شنبه ۱۴ تا ۳۱ شهریور ماه در سامانه حمد می باشد.
- ۳-۳- آزمون الکترونیکی در بازه زمانی ۱ تا ۵ آذرماه برگزار می گردد.

۴- ضوابط آزمون:

- ۴-۱- شرکت در تمامی رشته های آزمون برای کلیه داوطلبان مرد و زن، بدون هرگونه محدودیت سنی، آزاد است.
- ۴-۲- آزمون در رشته های حفظ و مفاهیم قرآن کریم و کارویژه، به صورت کتبی و در رشته های معارف قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) و مهارت های تبلیغی و ترویجی قرآنی به صورت الکترونیکی برگزار می شود.
- ۴-۳- راهنمای تهیه منابع آزمون بر روی سامانه حمد (qia.ir) قرار داده شده است.
- ۴-۴- سهم سؤالات مفاهیم (ترجمه واژگان پرکاربرد و درک معنای آیات) در رشته های حفظ به شرح ذیل می باشد:
- الف) رشته های ۱ تا ۵ جزء؛ ۱۰٪ سؤالات
- ب) رشته های ۷ تا ۱۵ جزء؛ ۲۰٪ سؤالات
- ج) رشته های ۲۰ تا کل قرآن کریم؛ ۳۰٪ سؤالات
- ۴-۵- آزمون فاقد نمره منفی می باشد.
- ۴-۶- هر داوطلب از میان رشته های آزمون، مجاز به انتخاب حداکثر ۱۱ رشته بر اساس جدول ذیل است.

حداکثر تعداد مجاز انتخاب رشته های آزمون			
آزمون الکترونیکی		آزمون کتبی	
رشته های مهارت های تبلیغی و ترویجی «فصل تعالی»	رشته های معارف قرآن و اهل بیت (علیهم السلام)	رشته های حفظ و مفاهیم قرآن کریم	کارویژه
☒ دو رشته	☒ هفت رشته	☒ یک رشته	☒ یک رشته

۵- امتیازات آزمون ویژه قرآن آموزان:

- ۵-۱- به تمام قرآن آموزانی که در آزمون، موفق به کسب نمره قبولی شوند، گواهینامه پایان دوره اعطاء می شود.
- ۵-۲- حد نصاب قبولی برای تمامی رشته های آزمون، کسب حداقل نمره ۷۰ از ۱۰۰ می باشد.
- ۵-۳- به تمامی قرآن آموزان شرکت کننده در رشته های حفظ و مفاهیم قرآن کریم (۱۳ رشته) که موفق به کسب نمره قبولی در آزمون شوند، به ازاء هر «جزء جدید»، مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال پرداخت می گردد.
- تبصره (۱): سوابق محفوظات قرآن آموزان در سالهای گذشته، در دو آزمون حفظ عمومی و رویداد ملی حافظ شو نزد ستاد موجود می باشد.

۵-۴- برای قرآن آموزان قبول شده در هر یک از سرفصل‌های «کارویژه» و «معارف قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام)»، ۱۰۰۰ جایزه نقدی به مبلغ ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای نفرات برتر به قید قرعه در نظر گرفته شده است.

۵-۵- قرآن آموزان قبول شده در رشته‌های حفظ ۲۰ جزء به بالا، علاوه بر دریافت گواهینامه و جوایز یاد شده، از عضویت و خدمات صندوق اعتباری هنر همچون: بیمه مشاغل آزاد، بیمه تکمیلی، تسهیلات ضروری و ... بهره‌مند خواهند شد.

تبصره (۲): شرکت در این آزمون به صورت داوطلب آزاد و یا به عنوان قرآن آموز مؤسسه، دارالقرآن‌های آموزش و پرورش، کانون‌های فرهنگی هنری مساجد و ... بلامانع بوده و در صورت قبولی، از جوایز و امتیازات یادشده بهره‌مند خواهند شد.

تبصره (۳): بر اساس سیاست‌های تعریف شده در وزارت فرهنگ و اسلامی در سال جاری؛ پرداخت جوایز حافظان (مطابق بند ۵-۲)، صرفاً بر اساس کسب نمره قبولی در آزمون سراسری قرآن و عترت است.

۶- امتیازات آزمون ویژه مؤسسات فرهنگی قرآن و عترت:

۶-۱- همچون سالیان گذشته، «سرانه حمایت» از فعالیت‌های آموزشی مؤسسات فرهنگی قرآن و عترت، به ازای هر نفر قرآن آموز قبول شده از مؤسسه، تعلق می‌گیرد.

۶-۲- شرایط بهره‌مندی مؤسسات قرآنی از سرانه حمایتی آزمون عبارت است از:

الف- ثبت کلاس‌های آموزشی مرتبط با رشته‌های آزمون در سامانه حمد

ب- ثبت فعالیت قرآن آموز در کلاس مرتبط با رشته‌های آزمون در سامانه حمد بر اساس جدول ذیل:

رشته	فعالیت قرآن آموز در سامانه حمد
حفظ و مفاهیم قرآن کریم	حداقل ۲۰ ساعت فعالیت آموزشی (به ازاء هر جزء جدید)
معارف قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام)	حداقل ۲۰ ساعت فعالیت آموزشی برای هر رشته
مهارت‌های تبلیغی و ترویجی «فصل تعالی»	گذراندن کامل دوره آموزشی در سامانه
کارویژه آزمون	«نیاز به ثبت کلاس آموزشی ندارد» و صرفاً شرکت در این رشته کفایت می‌کند

۶-۳- سرانه حمایتی برای رشته‌های حفظ و مفاهیم قرآن کریم؛ به شرط رعایت مفاد مندرج در بند ۶-۲، به ازاء هر نفر/جزء قبولی جدید، مبلغ ۴/۰۰۰/۰۰۰ میلیون ریال خواهد بود.

۷- ارزیابی و تقدیر از برگزیدگان آزمون:

به منظور ایجاد رقابت در بین قرآن آموزان و مؤسسات قرآنی شرکت کننده در آزمون، از قرآن آموزان و مؤسسات برتر در دو سطح استانی و کشوری تقدیر به عمل خواهد آمد. مراسم تجلیل از برگزیدگان کشوری از سوی ستاد اجرایی آزمون و مراسم تجلیل از برگزیدگان استانی از سوی ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هر استان برگزار خواهد شد.

به همین منظور و با هدف ایجاد رقابتی عادلانه، استان‌ها بر اساس شاخص‌های میزان جمعیت، تعداد مؤسسات قرآنی و روند عملکرد استان در سالیان گذشته، در سطوح چهارگانه: ویژه، الف، ب و ج دسته‌بندی گردیده و پس از آزمون و اعلام نتایج، بر اساس بیشترین شرکت کننده و قبولی در رشته‌های آزمون، ارزیابی و معرفی برترین‌ها انجام خواهد شد.

❖ برگزیدگان کشوری:

الف- معرفی استان‌های برتر:

سطح بندی استان‌ها با توجه به شاخص‌های یاد شده به شرح ذیل می باشد:

جدول شماره (۱): سطح بندی استان‌ها	
سطح	نام استان
سطح ویژه	اصفهان- خراسان رضوی- تهران
سطح الف	آذربایجان شرقی- کرمان- فارس- یزد- قم
سطح ب	اردبیل- لرستان- سیستان و بلوچستان- همدان- مرکزی- گلستان- البرز- مازندران- گیلان- خوزستان- سمنان- زنجان- کرمانشاه- آذربایجان غربی- قزوین- خراسان جنوبی
سطح ج	جنوب کرمان- کهگیلویه و بویر احمد- چهارمحال و بختیاری- بوشهر- هرمزگان- کردستان- خراسان شمالی- ایلام

بدین ترتیب پس از برگزاری آزمون و با توجه به نتایج عملکرد هر استان، از استان برتر در هر سطح (جدول شماره ۱)، تقدیر خواهد شد.

ب- معرفی مؤسسات برتر:

ب-۱) معرفی مؤسسات برتر بر اساس امتیاز کلی عملکرد:

پس از برگزاری آزمون و اعلام نتایج؛ از مؤسسه قرآنی برتر هر سطح (جدول شماره ۲)، بر اساس محل فعالیت مؤسسه قرآنی تقدیر به عمل خواهد آمد.

تبصره: فرآیند ارزیابی، معرفی و تجلیل از مؤسسات برتر از میان تمامی مؤسسات شرکت کننده در آزمون اعم از مؤسسات دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، دارالقرآن‌های آموزش و پرورش، کانون‌های فرهنگی هنری مساجد و ... خواهد بود.

ب-۲) مؤسسات برتر هر رشته:

از مؤسسه برتر کشوری در هر یک از رشته‌های: ۱- کارویژه «حفظ سوره مبارکه فتح» ۲- حفظ و مفاهیم قرآن کریم ۳- تدبر در قرآن کریم ۴- حفظ و مفاهیم نهج البلاغه ۵- معارف صحیفه سجادیه ۶- اندیشه قرآنی رهبر شهید ۷- زندگی با آیه‌ها ۸- معارف مهدوی ۹- مهارت‌های تبلیغی و ترویجی، تقدیر به عمل خواهد آمد.

ج- معرفی قرآن آموزان برتر:

پس از برگزاری آزمون و اعلام نتایج؛ از ۳ قرآن آموز برتر در هر سطح (مطابق با جدول شماره ۲) که حائز بیشترین امتیاز شرکت و قبولی در رشته های مختلف آزمون باشند(هر قرآن آموز امکان ثبت نام در ۱۱ رشته را دارد)، تقدیر به عمل خواهد آمد.

❖ برگزیدگان استانی:

پس از برگزاری آزمون و اعلام نتایج؛ از مؤسسات، مراکز و قرآن آموزان برگزیده استان بر اساس شاخص های ذکر شده در بندهای بالا، تقدیر به عمل خواهد آمد.

جدول شماره (۲): سطح بندی مؤسسات قرآنی بر اساس شهرستان محل فعالیت	
شهرستان	سطح
اصفهان- تهران- مشهد- تبریز- قم- شیراز- کرمان- یزد	سطح ویژه
اردبیل- ارومیه- اراک- اهواز- ایلام- بندرعباس- بوشهر- بیرجند- بجنورد- زاهدان- قزوین- کرج- گرگان- سمنان- کرمانشاه- زنجان- رشت- ساری- سنندج- خرم آباد- جیرفت- شهرکرد- یاسوج- همدان	سطح الف
آبادان- ابرکوه- ابهر- آبیک- آذرشهر- آران و بیگل- اردکان- آزادشهر- اسدآباد- اسکو- اسلام آبادغرب- اسلامشهر- آق قلا- الیگودرز- آمل- اندیمشک- اهر- ایزه- بابل- بابلسر- برخوار- بروجرد- بروجن- بم- بناب- بندرانزلی- بندرگز- بندرماهشهر- بوکان- بویراحمد- بوئین- زهرا- بهار- بهارستان- بهبهان- بهشهر- پارس آباد- پاکدشت- پردیس- تاکستان- تربت جام- تربت حیدریه- تنکابن- تویسرکان- تیران و کرون- جم- جهرم- چالوس- چناران- خاش- خرامه- خرمدره- خرمشهر- خمیر- خمین- خمینی شهر- خوی- داراب- دامغان- دزفول- دشتستان- دماوند- دورود- رامهرمز- رامیان- رباط کریم- رفسنجان- رودان- رودسر- ری- زرکان- زرنده- سامان- ساوجبلاغ- ساوه- سبزوار- سراب- سرخس- سلطانیه- سلماس- سنقر- سیرجان- شازند- شاهرود- شاهین شهر- شرومیه- شبستر- شوشتر- شهرابک- شهرضا- شیراز- شیروان- صومعه سرا- طبس- عجب شیر- علی آباد کتول- فردیس- فریدن- فریدون کنار- فسا- فلاورجان- فومن- فیروزآباد- قائم شهر- قائنات- قدس- قرچک- قروه- قشم- قوچان- کارون- کازرون- کاشان- کاشمر- کردکوی- کنگان- کنگاور- گتوند- گچساران- گرمسار- گلپایگان- گناباد- گناوه- گنبد کاووس- لارستان- لاهیجان- لنجان- مبارکه- محلات- محمودآباد- مراغه- مرند- مرودشت- مشکین شهر- ملارد- ملایر- ملکان- مهاباد- مهدئ شهر- مهریز- میلندوآب- میانه- میبد- میناب- نجف آباد- نطنز- نظرآباد- نقده- نکا- نور- نوشهر- نهاوند- نی ریز- نیشابور- ورامین- هرسین- هریس	سطح ب
آباده- آبدانان- آردان- اردستان- ارزوئیه- ارسنجان- ازنا- آستارا- استهبان- آشتیان- اشکذر- اشنویه- اقلید- امیدیه- انار- اوز- ایجرود- ایرانشهر- باغ ملک- بافت- بافق- بانه- بجستان- بختگان- بردسکن- بردسیر- بستان آباد- بستک- بشاگرد- بشرویه- بمپور- بن- بویین و میاندشت- بوانات- بهاباد- بهمنی- بیجار- پاسارگاد- پاه- پلدختر- پیرانشهر- پیشوا- تایباد- ترکمن- تفت- تفرش- تکاب- تنگستان- جاسک- جغتای- جلفا- جوانرود- جویبار- جوین- چادگان- چاراویماق- چالدران- چاپیاره- چگنی- حاجی اباد- حمیدیه- خاتم- خدابنده- خرم ید- خلخال- خلیل آباد- خنج- خواف- خوانسار- درمیان- دشت آزادگان- دشتی- دلفان- دلگان- دلیجان- دنا- دهاقان- دهگلان- دهلران- دیر- دیلم- دیواندره- رابر- راز و جرگلان- راور- رستم- روانسر- رودبار- رودبارجنوب- ریگان- زابل- زرین دشت- زهک- سراوان- سرایان- سرپل ذهاب- سرچهان- سرخه- سردشت- سروآباد- سروستان- سقز- سلسله- سمیرم- سوادکوه- سیاهکل- سیریک- سیمرغ- شادگان- شوش- شوط- طارم- طبس- عنبرآباد- فارسان- فاروج- فراشبند- فردوس- فریدونشهر- فریمان- فهرج- فیروزکوه- قصرشیرین- قلعه گنج- قیروکارزین- کامیاران- کلات- کلاله- کمیجان- کوار- کوه چنار- کوهدهشت- کهگیلویه- کهنوج- کیار- گالیکش- گراش- گرمی- گلوگاه- گیلانغرب- لالی- ماسال- مانه و سملقان- مریوان- مسجدسلیمان- ملکشاهی- ممسنی- منوجان- مهران- میامی- میاندورود- مینودشت- ناین- نرماشیر- نهبندان- نیمروز- هشتترو- هفتکل- هندیجان- هویزه	سطح ج

❖ توجه: ترتیب شهرستان ها در هر سطح، بر اساس حروف الفبا می باشد.

۸- امتیاز رشته های آزمون:

نحوه محاسبه امتیاز عملکرد و معرفی برترین ها (مطابق با بند ۷)، بر اساس امتیاز دو سنجه اصلی تعداد شرکت کننده و تعداد قبولی در هر یک از سرفصل های مندرج در جدول ذیل می باشد:

عنوان سرفصل	امتیاز شرکت کننده	امتیاز قبولی
کارویژه آزمون	۱۰ امتیاز به ازاء هر شرکت کننده	۲۰ امتیاز به ازاء هر قبولی
حفظ و مفاهیم قرآن کریم	۲۰ امتیاز به ازاء هر نفر / جزء جدید	۴۰ امتیاز به ازاء هر نفر / جزء جدید
معارف قرآن و اهل بیت علیهم السلام	۱۰ امتیاز به ازاء هر شرکت کننده	۲۰ امتیاز به ازاء هر قبولی
مهارت های تبلیغی و ترویجی «فصل تعالی»	۲۵ امتیاز به ازاء هر شرکت کننده	۵۰ امتیاز به ازاء هر قبولی

ستاد اجرایی

بیستمین آزمون سراسری قرآن و عترت